

26 April

8.

33384.

een.

VIII. TZ.4.

XXXX
XXXX

SCHEDE

UITGEVOERD

Vergadering "Comité Handhaving Rijkseenheid".

Ik heb de eer Uwe Excellentie hiernevens aan te bieden afschrift van een rapport over een op 12 April j.l. door het in hoofde dezes genoemde Comité te Zwolle gehouden openbare vergadering, naar de inhoud waarvan ter bekorting verwezen moge worden.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
Namens deze:

aan:
de Minister President,
de Minister van Overzeese Geb. delen,
te
GRAVENHAGE.

J.G. Crabbendam.

POLITIE ZWOLLE

16 APR. 1948

A. 33304

BUREAU B

De Heer Hoofd v/d Centrale
Veiligheidsdienst
Javastraat 68
te
's-GRAVENHAGE.-

19 APR 1948

Uw kenmerk

Uw brief van

Ons kenmerk

Datum

No. 1527/

/Tu. 14-4-'48.

Onderwerp:

Verslag gehouden openbare
vergadering door het Comi-
té Handhaving Rijkseenheid
te Zwolle.

Hiernevens heb ik de eer U Hoog Edel Ge-
strengste aan te bieden een rapport, van een alhier
op 12 dezer gehouden openbare vergadering door het
Comité Handhaving Rijkseenheid te Zwolle, aan de
inhoud waarvan ik mij refereer.

coll. De Commissaris van Politie,

Bijl. : 1.-

Verzoekt bij bevestiging ons kenmerk en
datum nauwkeurig aan te halen en elke zaak
bij afzonderlijk schrijven te behandelen.

Ondergetekenden en
,beiden Adjutant van Politie der gemeente Zwolle en
onbezoldigd rijksveldwachter, rapporteren beleefd het navol-
gende:-----

Op Maandag 12 April 1948 te 20 uur werd door het Comité
Handhaving Rijkseenheid te Zwolle in de concertzaal van het
Odeon te Zwolle een openbare vergadering gehouden. Aanwezig
waren 65 personen, waaronder 20 vrouwen. De aanwezige personen
behoorden allen tot de middenstand of daarboven. De meesten
van hen behoren tot de Gereformeerde Kerken. Er was gerekend
op een bezoek van 150 personen, althans waren 150 stoelen
bij verschillende tafeltjes gereed gezet. Zaalruimte 500 per-
sonen. De voorzitter van voormeld comité, genaamd

,kassier
bij de gemeente-ontvanger te Zwolle, wonende te Zwolle aan de
Wilhelminastraat No.37, opende deze vergadering. Hij sprak
zijn teleurstelling uit over het feit dat zo weinig bezoekers
aanwezig waren. Hij zeide dat deze vergadering belegd was om
een, iets meer over Indie te horen vertellen door een persoon
die, die daarover iets kon vertellen. Hij sprak verder dat men
allerwegen ingang trachtte te doen vinden dat het in Indie
goed gaat. Hij was daarvan niet overtuigd en hij twijfelde
daar ook aan omdat LOGEMAN, van MOOK en JONKMAN allen personen
waren van de STUF en dat door deze STUF steeds was gepropa-
geerd een INDIE vrij van Nederland. Hij gaf daarna het woord
aan ,waarvan ons geen verdere gegevens bekend zijn.
Deze las zijn referaat van papier voor en deelde mede
dat hij 35 jaar in Indie werkzaam was geweest in verschillend
functies en dat hij meende wel iets van Indie af te weten.
Hij noemde de gebeurtenissen van de laatste jaren in Indie de
grootste ramp welke Nederland kon overkomen. Deze gang van za-
ken zou volgens hem voor Nederland met zijn 10 miljoen inwo-
ners de diepste ellende en armoede veroorzaken. Het Indische
probleem werd door hem in twee vragen samen gevat en wel 1e,
Was het Nederlandse Gezag in Indie een vloek of een zegen ?
2e, Misten de inlanders hun vrijheid onder dat gezag, zoals
de Nederlanders onder de Duitsers hun vrijheid misten.? Wat
de eerste vraag betreft wees spreker er op hoe onder de Ne-
derlandse vlag vrede, orde en rust in Indie heersten. Op Java
alleen groeide de bevolking gedurende de laatste 100 jaar
van 6-tot 50 miljoen inwoners. Wat de tweede vraag betreft, zou
hij de vraag willen stellen of de Friezen in ons land hun
vrijheid missen. In wezen ligt de zaak voor de inlanders niet
anders dan voor de Friezen in Nederland. Onze politiek in Indië
was al lang geen koloniale politiek meer. Door de Japanners
werd te Djokja een drakenrij gelegd, waaruit de Republiek werd
gebroed. Met deze schijnrepubliek, die volgens spreker niet
anders is dan een misdadige groep extremisten, gaat de Neder-
landse Regering onderhandelen, niettegenstaande eerst werd ge-
zegd dat daarmee niet onderhandeld kon worden. Thans is het
zo ver gekomen dat weer uiteen gerukt is, wat met geduld, goe-
de trouw en staatsmanswijsheid was opgebouwd. Achter Lingadja-
ti, Kalioerang, de Renville, de slechte voorlichting van ons
volk en de radiorede van de Koningin, staat de geestelijke
stroming van de STUF. De voorzitter maakte de spreker er at-

tent op dat er nog een film vertoond zou worden en dat zij daarvoor niet voldoende tijd meer zouden hebben als de spreker nog lang door ging. De spreker zeide dat hij nog niet uitgesproken was, doch dat hij zijn rede moest afbreken in verband met de beschikbare tijd. Hij wilde echter nog zeggen dat onze Regering in dit jubileumjaar wel een kostbaar geschenk in handen van H.M. De Koningin legt, namelijk "Een gebroken kroon."-----

Hierwa werd de film "Tropisch Nederland" vertoond. Ongeregeligheden kwamen niet voor.-----

Waarvan door ons op afgelegde ambtseed is opgemaakt en getekend dit rapport.-----

Zwolle, 14 April 1948.

Gezien;
De Commissaris van Politie;